

POLÍTIC Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIMECRES 28 DE JANER DE 1880

NÚM. 244

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32. 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—FRENTE AL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona. un mes. . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA. — Sant Julià. — QUARANTA HORAS.—Iglesia de Sant Anton Abad.

Espectacles

PÚBLICH.

TEATRO PRINCIPAL. — Companyia Arde-
rius.—A las 8.—14 de abono.—A 4 rals.—LA
FAVORITA.—RUIZ.—¡POR LA TREMENDA!

Demá extreno de la novela de gran espectacle
en 4 actes, LOS SOBRINOS DEL CAPITAN
GRANT, exornada ab 21 decoracions novas, ves-
tuari de mes de 300 trajes y atrezzo.—Los bit-
llets ab anticipació pera questa funció, se venen
avuy en la Contaduría del teatre.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 28,
47 de abono, impar.—I LOMBARDI,
Entrada 6 rals, quint pis 4. A las 8.

TEATRO ROMEA.—Societat J. Romea.—Fun-
ció per avuy, lo drama en 3 actes EL CERCADO
AJENO.

Entrada á localitats 3 rals, id. al segon pis, 2.—
A dos quarts de vuit.

Demá, Teatre Catalá.—A LA VORA DEL MAR
y LO CASTELL DELS TRES DRAGONS.

DIVERSIONS PARTICULARS.

SOCIETÀ ITALIANA DI BENEFICENZA.—
Lo dimars 3 de Febrer tindrà lloch en lo Te-
atre Romea lo ball de máscaras de aqueixa Socie-
tat.—Pendrán par en la orquesta los senyors
Ciervo, Cioffi, Marzi y Salvatori.

Los titols se venen en los principals cafés y
sombrererías de aqueixa Capital.

Reclams

MONTE-PIO CATALÁ DE QUINTAS.

De conformitat ab lo dispositat en lo art. 70
de la vigent lley de Reemplás, aqueix any se
verificará lo sorteig pera la quinta lo dia 1.º
de febrer próxim.

Fem present, que aqueix Monte-pío sols
admetrà suscripcions é imposicions de capi-

tal fins las dotze de la nit del dia 31 del cor-
rent, en las oficinas de la Direcció, y en las
comission los dias marcats en l' anúnci pu-
blicat anteriorment.

Alguns periódichs han indicat que l' Go-
bern demanarà 65,000 homes com l' any pas-
sat, aquesta noticia no es oficial. No nos es
possible, donchs, calcular los beneficis que
obtindrà la Associació general del Monte-pío
perque aqueixos dependeixen del major ó
menor número de soldats que demana lo Go-
bern.

Si la quinta fos de 65,000 homes suponem
que ab 250 duros nostres socis tindrian bas-
tant pera obtindre la redenció: l' any passat
la liquidació va donar aqueix resultat.

Los que vulguin correr la sort sens asso-
ciarse han de tenir present que en una quin-
ta de 65,000 homes, de cada quatre mossos
útils resultan tres soldats, per consegüent te-
nen tres probabilitats contra una que la quin-
ta los hi costarà 400 duros.

Per això creyém que la associacions conve-
nient á tots indistintivament, ja sigui que la
fassin los concurrents en so respectius po-
bles, ja sia que se suscriguin á aqueix Monte-
pío.

Nosaltres creyém que la Assoiació general
es mes ventatjosa,

1.º Perque la ganancia es sempre segura
en lo Monte-pío, mentres que en las associa-
cions dels pobles dita ganancia ó benefici es
eventual, donchs depent de la sort que tin-
gan los associats.

2.º Perque los socis del Monte-pío que en
qualsevol temps sian cridats al servei com
suplents de un número anterior, rebrán sa li-
quidació al igual que si haguesin quedat sol-
dats l' any del sorteig, lo qual no poden f
las associacions particulars á menys que me-
diessin compromisos formals y perfectament
garantits, lo que no s' fa així generalment.

3.º Perque lo Monte-pío ab lo 5 per cent
que cobra evita molts gastos y molestia y
presta á sos associats una protecció que no
poden prometrrers las familias de cap altre
modo.—Lo Director, Joseph Suaso y Juyé.

L' Aguilà. Gran basar de robes fetas. Plassa
Real 13.—Queda confeccionat un grandiós y va-
riat surtit de prendas de totes classes y preus molt
ventatjosos, segons podrá veurens en la nota de
preus publicada en son lloch corresponent. 3

Notícias de Barcelona

SESSIÓ DE L' AJUNTAMENT.

A dos quarts de cinch de la tarde se
obrí la sessió del Ajuntament baix la
presidencia del senyor Durán.

Després de llegida y aprovada l' acta
de la anterior se presentaren varias mo-
cions. Entre elles recordém las del se-
nyor Fontrodona, qui preguntá lo que
feya la comissió quarta sobre lo que ha-
via demanat temps enrera referent á que
's fes desapareixe lo arch de la iglesia de
Santa María que tant enlletgeix lo carrer
ahont se trova. També preguntá á la co-
missió primera sobre lo perjudici que
sufria la caixa municipal de no poguer
vendre legalment los bitllets de la rifa
dels Empedrats fora d' aquesta ciutat,
essent aixis que tot Barcelona vá plé de
bitllets de las rifas d' altres llochs; acabá
demanant que la comissió estudiés aquest
assumpto.

Una de las mocions que dit senyor
presentá fou la de que lo Ajuntament
mirés de fer publicar un Butlletí oficial
á fi de insertarhi tots los acorts que lo
Municipi prengués, com també los es-
tractes de las sessions celebradas per lo
Municipi y per las comissions en que
aquest está distribuit. També demaná
que 's fes publicar en los periódichs las
actas oficials del Municipi. La causa de
tal demanda, segons digué, obheix á
que los extractes que los periódichs pu-
blican de vegadas no son *llegítims ni ver-
ridichs*, á causa de que la veu del orador
no se sent prou clara dadas las malas
condicions que té lo saló ahont se cele-
bran sessions.

Fou contestat lo senyor Fontrodona
per los senyors Coll y Pujol y Pujol y
Fernandez.

Feren altres mocions los senyors Ca-
bot y Escuder, essent una d' aquest úl-
tim senyor la de que, dada la importan-
cia que té lo referent al projecte de

reforma de l' interior de Barcelona, se posin de manifest y á disposició del pùblic las Memorias esplicativas del ante-projecte que está exposat, com també un plano, que segons hem sentit á dir, ha de estar al arxiu, y que 's referent á la reforma citada y á mes es pagat per l' Ajuntament. Que en aquest plano s' hi accompanyi també la Memoria esplicativa á fi de que tothom puga comparar y estudiar los planos y memorias.

Entrats ja al despaig ordinari se presentá un dictámen de la Comissió segona en lo que, segons moció presentada per lo senyor Coll y Pujol se demanava que s' acordés publicar los noms dels sofisticadors y defraudadors de sustancias alimenticias en tots los periódichs de la capital, en cas de reincidencia en sos delictes. Lo citat senyor Coll y Pujol demaná la paraula, en contra del dictámen, dijent, que la publicació dels noms ha de esser ja á la primera falta, puig que en cas de no esser aixis ja no hi havia necessitat que lo Ajuntament prengués cap acort, puig que las ordenansas municipals ja ho deyan. Al efecte llegí lo citat article que efectivament diu lo del dictámen. Per lo tant demaná á la Comissió ó be que retirés lo dictámen ó que 's digués en ell que los noms dels defraudadors y sofisticadors se publiquessin á la primera falta que cometessin, com també que 's publiqués lo anàlisis que resultés de la sofisticació.

Aquesta última part fou admesa com á esmena y acte seguit lo senyor Cabot demaná la paraula en contra. Digué que castigar á la primera falta ó delicte ho considerava la comissió contra las ordenansas municipals y que lo Ajuntament no se 'n podia separar.

Afeigí que 'l primer cástich que tenen los defraudadors y sofisticadors, es la multa y en cas de reincidencia se 'ls pot castigar com diu lo dictámen, mes que fentlo á la primera falta rebrian dos cástichs per un sol delicte, essent aixis que una sola vegada fins molts lo poden haver comés ab la major bona fé del mon.

Rectificaren los senyors Coll y Pujol y Munné y passada á votació la citada esmena fou retxaçada per 24 vots contra 4 que foren los dels senyors Coll y Pujol, Roca, Sabater y Pons.

Passant acte seguit á la discussió del dictámen que per fi fou aprobat, parlá en contra lo Sr. Coll y Pujol, y á favor lo Sr. Cabot. Lo primer digué que ab aquella qüestió li passava lo que 's diu en catalá «que pensava senyarse y se había tret los ulls», puig ell que volia que 's prengués un acort que fos mes enèrgich que 'l article de las ordenansas, se trobava que havia donat peu pera que 's fes un dictámen mes á favor dels defraudadors y sofisticadors.

Lo Sr. Cabot li contestá que l' Ajuntament sols podia legislar lo que era legislable y que 'l dictámen estava bé.

Se aprobá un altre dictámen referent als comptes presents per obras per contracta, y que pujan á la cantitat de 26,128 pessetas 23 céntims.

Un altre acordant augmentar lo sou que disfrutava lo majordom del municipi don Frederich Feito.

Molta discussió portá un dictámen que 's presentá referent al enllás de las clavegueras de Gracia ab las de Barcelona. Intervingueren en la discussió los senyors

Cabot, Pujol y Fernandez, Coll y Pujol, Fontrodona y Cussachs.

Per últim fou aprobat ab una esmena dijent, que 's nombrés una comissió per estudiar y proposar la resolució de totes las dificultats que poden sobrevenir de la aplicació de la lley d' Ensanche, sens poderse resoldre lo del enllás de las clavegueras ab l' Ajuntament de Gracia fins y á tant que totes las dificultats estiguin resoltas.

Per últim se presentá lo dictámen de la comissió que 's nombrá á fi de terminar lo conflicte de que l' Hospital no podrà admetre mes malalts, y que 's compón, com saben nostres lectors, dels senyors Soler y Catalá, Toda, Coll y Pujol, Escuder y Durán.

Com que es cosa llarga y mereix que 's tracti ab calma y estensió dada la importància del assumptu, 'ns reservém lo parlarne demá.

La sessió terminá á tres quarts de vuit per falta de número suficient de regidors pera pendre acorts.

FILL DESCA' TAT.—En los círcols de la gent d' iglesia es objecte de molts comentaris la següent notícia:

Un capellá de monjas, que per mes seixas tenia fama de místich, mantenía mes ó menós be en sa casa y companyia á son pobre pare septuagenari, sort y xacros; corresponent aixis, encare que imperfetament, als sacrificis de tota mena que havia degut imposarse pera poder donar-li carrera.

Fa pochs días sortí 'l pare per anar á visitar á un altre fill, que viu en una ciutat petita de Catalunya, y aproveitant lo capellá de monjas la ocasió, sens dir res á son pare ni prevenirlo, alsá la casa y se'n aná á ferse frare, lluny de la nostra terra.

Figúrintse los nostres lectors com quedaria lo pobre vell, quan á son retorn s'ha vist sense fill, ni casa, ni diners, ni relacions. Per sa fortuna ha trobat algun apoyo y ab sa ajuda ha pogut averiguar que 'l única cosa que havia deixat lo fill fugitiu, era una carta dirigida á son germá en la que li recomanava que 's guardés de recullir al pare y que 'l deixés morir en la miseria, que era lo que mereixia.

En los mateixos círcols s' assegura que algunas elevadas personas s' han pres ab interès la cosa y tractan de fer entendre al fugitiu, que primer es 'l obligació que la devoció.

ARRIBADA DEL SENYOR CEBRIAN.—Desde avans d'ahir se trova en Barcelona lo senyor Cebrian, un dels autors del sistema Cebrian y Molera pera la divisiibilitat de la llum elèctrica, de que 's ve ocupant lo DIARI CATALÀ.

Li donem la benvinguda, y de veras desitjariam haber-nos equivocat en las nostres apreciacions sobre dit sistema.

RECTIFICACIÓ AGRADABLE.—Pocas vegadas pot rectificarse ab tant gust una noticia, com ho fem nosaltres avuy ab la que donguerem avans d'ahir, relativa á la mort del reputat industrial D. Narcís Ramirez.

Segons notícias que 'ns proporcionarem, ahir tarde seguia en estat delicat pero no havia mort ni estava en perill próxim de morir.

No sabem donchs á que 's degué que

la noticia de sa mort circulés lo dilluns passat per Barcelona. Nosaltres nos ne fem eco per haberse presentat en la nostra redacció una persona que 'ns mereix enter crèdit, assegurantnos ser certa la desgracia del Sr. Ramirez.

ESTACIÓ EN LO PRAT DE LLLOBREGAT.—Per acort de la Junta de govern del ferrocarril de Valls á Vilanova y Barcelona se establirà un ramal desde 'l Prat á St. Baldi de Llobregat.

LLIBRE NOU.—Los coneiguts llibreters Srs. Teixidó y Parera han fet una segona edició de l' obra del Sr. Argullol titulada «Expropiacion forzosa por utilidad pública» extraordinariament aumentada. Acompanya lo volüm mencionat un folleto contenint lo primer apèndix ab lo Reglament de 13 de Juny de 1879.

Se ven al preu de 16 rals lo exemplar.

BALL.—La reunio familiar humorística «Tony Gricé» lo próximo dijous 25 de febrer donarà un de sos concorreguts balls en lo local de costum.

Lo ball de màscaras que aquesta societat societat doná últimament fou molt concurrat cridant l' atenció algunas de las disfressas.

L'ESTAT DEL MAR.—Ahir tarde continua va lo mar molt agitat, essen lo dia en que mes forsa tenian las onas. A mes de la casa del carrer de St. Antoni, que caygué lo 26, n' hi ha de deu á dotze en imminent perill de derrumbarse, puig las onas van poch á poch socavant los ciments. Los habitants de ditas casas, las estaban desocupant á tota pressa y ab la congoixa consegüent, puig á mes d' esposar sa vida, corrian perill de perdre sota sa poca foruna, consistent en lo moblatje.

Lo temor que regna en la Barceloneta es gran, y si 'l mar no s' aplaca, cosa que sembla no fá, se tem que causi grans pèrduas al populós barri marítim. L' autoritat prenia midas, consistentes en agobiar als pobres moradors de las casas amenaçadas, ab ordres mes ó menos inoportunas.

Lo deber de la mateixa, fora vetllar quan la mar está tranquila, perque's cumplissin las ordres encaminadas á tirar al mar, y al peu de las casas, totes las terras y runas que s' estreuen de las obras empresas en la ciutat. Aixis s' ha fet frente la fàbrica del gas y aixis en temps de mar grossa com are, perilla l'edifici.

UN NOU «PARÍS MÚRCIA».—Demá dijous lo coneigut editor D. Inocent Lopez publicarà una parodia del «París-Múrcia» ab articles humorístichs, autògrafos de persones eminentes, dibuixos dels Srs. Apeles Mestres y Moliné, imitant los que adornaban las planas de la Ilustració francesa. Ne farà dues edicions; una econòmica de doble tamanyo que la Campana, que valdrà quatre quartos y altre de luxo y qual preu será sols d' un ral.

Creyem que nostres lectors no deixaran de comprar lo nou Paris-Múrcia; tota vegada que la baratura del preu se veurà ampliament compensada ab lo xiste y bon humor dels dibuixos y articles qu' en ell se publicaran.

PUJA DEL PÁ.—Sembla qu' en nostra ciutat lo preu del pá ha pujat d'un quart cada tres lliuras.

DONATIU.—Una persona guardant l'in-

cognit, ha donat pera la Casa de Caritat la cantitat de 500 pessetas.

CONFLICTE NOU.—Haviam sentir á dir, y ahir se'n feya eco un colega local, que en lo vehí poble de St. Andreu, los treballadors de las fàbricas, dilluns, despues de esmorsar, plegaren á conseqüencia de habérselshi rebaixat un 25 per cent lo preu de ma de obra aumentátsoshi las horas de jornal.

A la tarde se veieren los carrers de Sant Andreu plens de mossos de l' esquadra polissons y altres vigilants. Ab aqueix motiu al vespre circulavan en nostra ciutat varios rumors que prenian cos á conseqüencia de las presons verificadas á la matinada.

Ahir seguiren las precaucions y 'ls rumors, assegurantse á última hora que s' havia disparat algun tiro resultant ferit lo majordom d' una de las fàbricas paradas. No garantim la noticia.

ENRUNAMENT.—Avans d' ahir á las vuit del vespre caigüe un'altra casa del carrer de St. Antoni á conseqüencia de batre las onades sobre sas parets, produhínt fort estrépit al caure. Per fortuna la casa estava deshabitada y sols se perderen alguns trastos que anaren á parar al mar.

També la mar socabá y feu caure un dels pilans que han de aguantar lo dich flotant en construcció.

A última hora l'estat del mar era encare molt agitat tementse nous enrunaments en los banys del carrer de la Concordia quals parets estaven bastant esquerdadas.

Algunas casas seguian abandonadas per temes qu' estaban en perill.

Es de teme que si segueix la mar alborotada no's salvi l' edifici.

BENEFICI.—En lo teatro del Olimpo lo dia 5 de Febrer fará son benefici lo primer galan jove de la companyia D: Francisco Bosch, posant en escena la obra *Las Quintas y la pessa Als peus de vosté*, cantantse en l'intermedi un solo y un duo.

SERVEY METEOROLÓGICH

(Especial del DIARI CATALÀ.)

Observacions del dia 27 de Janer 1880.

OBSEVACIONS.	Màxima.	Mínima.	Mitja.	Diferènc.
Temp. á l'ombra	11·6	7·1	9·3	4·5
Id. al aire-lliure	10·1	5·3	7·7	4·8
(Horas)	9 mati.	12 dia.	3 tarda.	mitja.
Tensió vapor.	4m32	3m90	3m24	3m82
Estat Higromèt.	0·74	0·42	0·56	0·57
Actinòmetre.	9g30	56g42	44g02	36g58
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarda.	6 tarda.
Núvols. Forma.	Cumulu.	cum-nim	cum-nim	nim-cum
Direcc.	E. b.	E. b.	E. b.	E. b.
Estat del cel.	Poch-cla	Nuvolat.	Nuvolat.	Nuvolat.
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarda.	9 nit.
Vent. Direcció.	NE.	NE.	NNE.	N.
Forsa.	Algo-fort	Cuasi-fo.	Algo-fort	Moderat.
Barom á 0·yn/m	767n·9	767m8	767m3	767m8
Evaporació total	á l'ombra = m	al aire-lliure = falta		
Altura de pluja.	á 9h. n. = 0m00	mar = fort oleatje.		

Lo mar continua agitat, encar qu' avuy deu ha-

ber arribat al màxum de fosa; es á dir que demà començará á calmarse.

Ha nevat en la província de Tarragona y en la de Lleida. Los rius continuan arrossegant glas.

Odessa, 25.—Lo port está completament glassat. Navegació, interrompuda.

Lo servey meteorològich del *New-York-Herald*, comunica lo següent:

Entre l' 28 y l' 30 Janer, arriarán á las platjas de l' Inglaterra, França y Noruega, algunas depressions. Borrascas y forts vents del SE, inclinant al NW. Plujas. Neus en lo Nort.

Probabilitats pe'l 28.—Millora 'l temps. Cel molt mes clar. Vent disminuint la fosa, encar que bastant sensible. Un així mes de fret, durant la nit. A última hora de demà, pot cambiar lo temps, ó empitjorarse altre cop.

BUTLLETÍ ASTRONÒMIC

(per I. Martí y Turró.) 28 Janer 1880.

PLANETA VULCANO.—PLANETAS VISIBLES.—186.—Lo hipotetic planetà anomenat Vulcan, fou observat per primera vegada en Orgières, al moment que aquest se projectava sobre lo disch del Sol, mes avans havia ja cregut en sa existència. Le Verrier en 1859, ocupantse de las efemérides de Mercuri: lo qui després de algunes observacions vingué á deduir los datos següents:

Nus ascendent.	12°59'
Inclinació.	12°10'
Meitat del ax major.	14 (T=100)
Moviment heliocentric	18°16'
Revolució sidérea.	19d17h
Distància media.	4360 600 Lleugas
Elongació.	8°

y altres de poca importància. Ademés, lo dia 20 de Mars del any 1862, Mr. Lummis de Manxester cregué també observarlo. Se espera por los astrònoms la arribada del mes de Abril de 1885, que's creu passarà per devant lo Sol.—Se veuen al matí, Venus; al vespre Júpiter, Saturno, Marte, Neptuno, Ceres, Juno y Urano.

SOL ix á 716: se pon, á 511.

LLUNA: ix á 636 vespre; se pon, á 819 mati.

Secció de Varietats

Sobre 'l sistema dels senyors Cebrian y Molera.—Mentre ahir contestavam nosaltres á la gacetilla de la «Gaceta de Catalunya», apareixia en lo «Diluvio» un article firmat per lo nostre amic en Gaspar Forcades, inginyer industrial. En ell preten destruir los nostres arguments, y com en nostre concepte no ho logra ni molt menos, anem á respondreli alguna cosa.

En primer lloch no tenim empatx en confessarli que som admiradors entusiastas de l' Edison desde que tinguerem ocasió de coneixe *practicament* alguns de sos invents, y especialment lo *fonógrafo*, una de las maravellas mes important, sino la mes important d' aquests últims temps. Pero si li confesssem aixó, no li confessarém pas que haguem acceptat com á certas totas las noticias que 'ns han vingut relatives á son últim descubriment. En aquest punt nos hem limitat á transcriure lo que deyan los diaris y revistas estrangers, ab l' objecte de tenir als nostres lectors al corrent. Pero si vol l' articulista, encara li confessarém mes. Respecte al sistema de l' Edison esperém lo resultat de las probas práctiques per confirmar l' opinió favorable que tenim formada. ¿Y sab per qué es favorable? Perque la base del sistema es senzilla, original y propia del génit; perque l' Edison domina la materia que tracta, al mateix temps que ha acreditat en totas sas obras ser home práctich y poch somiador; perque, finalment, mal que pesi al senyor Forcades y á altres que com ell pensin, la reputació del gran home nort-americà no es *mes ó menos merescuda*, sino sólidament basada en fets indubtables y de trascendencia.

¡No fora l' Edison un home extraordinari sino tingués qui 'l mossegà! Per desgracia de la humanitat, los sabis de *cert género* no han deixat encara de fer lo paper de rémora á tot adelanta que no surti d' ells... ¡com si fós posible que d' ells ne sortis alguna cosa!

Pero prescindint d' aixó, y després de acceptar l' oferiment d' estrenye la ma al senyor Cebrian; ma que estrenyeré ab efusió, com d' un compatrioti aplicat y estudiós, entrem ja en materia.

Al contestar á la nostra primera objeció, ó sigui la relativa á las dimensions extraordinàries que dehurian tenir las canonades, lo senyor Forcades (perdonins lo que anem á dirli) demostra clarament que es un punt en lo que no s' havia fixat. Tant es aixis, que fins equivoca un calcul senzillissim que vol fer, basantlo sobre la nostra *hipótesis*, de que cada llum igual al de un bech de gas necessiti un reflector d' un centímetre quadrat. Diu en efecte que una tuberia de 40 centímetres de costat (lo que suposa l' anomalia de canonades *quadradas* y no circulars) donaria accés á cinch mil bechs de gas, ó sigui que podria contenir cinch mil centímetres, essent aixis que quadrant los 40 centímetres de costat, resulta sols: $40 \times 40 = 1600$.

Mil sissents centímetres, que no podem admetre siguin tots *practicament* aprofitables, sino que *per lo menos* deuria perdressen un 25 por 100, de lo que resulta que la suposada canonada *cuadrada*, donaria accés no á 5,000 bechs, com diu lo senyor Forcades, sino á 1,200 com á *maximum*. Si la mateixa canonada la supossem circular, com es natural, y li dem los 40 centímetres de diametro, no podria dar accés mes que á 900 bechs. Y tant mal calcula lo senyor Forcades, que suposant que per una canonada de 40 centímetres de costat poden passarhi 5,000 bechs de gas, afirma luego que per 9 de 60 centímetres sols poden passarhi 25,000, quan seguit la proporció de las primeras deurian passarhi 101,250! puig que:

$$1600 : 5000 :: 3600 : x = 11250,$$

que multiplicats per 9, donan 101,250.

(Los 1600 centímetres son la secció real de la canonada de 40 centímetres de costat, los 5000, los que li dona lo senyor Forcades, y los 3600, la secció real de la de 60 centímetres de costat.)

Pero prescindint de errors, ¿creu lo senyor Forcades possible canalizar una ciutat ab canyerias de 60 centímetres, ó sigui tres pams de costat? ¿Ha calculat, suposantlas possibles, á quin preu li surtiran? Vegi, donchs, com la petita objeció de las dimensions de las canonadas, fa per sí sola impossible la realització del sistema fins are ideat per los inginyers catalans de California.

Intenta també lo senyor Forcades respondre á l' altra dificultat que exposàrem, ó sigui la de que la realització del sistema exigiria una ciutat y unas cases fetas expressas.

Ja ho sabem, que per medi de prismas s' obtenen reflexions, pero ¿vol vence per tal medi totas las dificultats que presenta una ciutat vella? No sols lo terreno es accidentat, sino que ho son las cases; y fins suposant que las arts industrials estiguessen á prou altura per realitzar lo miracle que 's necessitaria, al arribar la llum á molts llochs, no seria ja tal llum, puig

que s' hauria *evaporat* y *consumit* en las perduas que las reflexions importan.

Sárga ademés lo senyor Forcades que las dues objeccions que presentárem no son las úniques ni las mes terminants en que 'ns basém per calificar d' irrealisable lo sistema dels senyors Cebrian y Moller. No obrem tant á la lleugera, per mes que altra cosa cregui lo articulista ab qui contendim. Per si vol entretenirse un rato, aquí 'n van un parell mes.

Si la llum se conduheix per canonadas de 60 centímetres de costat, los lentes que la fan paralela han de tenir forsosament 60 centímetres de costat per lo menos, y molt major diàmetre si son circulars. Pero volem suposar que no 's necessiti un lente sol, sino varios. ¿Ha calculat lo senyor Forcades lo cost d' aquests lentes, que deuen omplir canonadas de 60 centímetres? De segur que si 'l calcula 's trobará ab una nova dificultat práctica insuperable.

Pero volem suposar que tot vagi bé; que la llum recorre les canonadas en raigs paralelos que's reflecti perfectament, y canbii de direcció á gust del injinyer; en una paraula, que arriba al punt que deu iluminar, faltantli no mes que passar per lo lente *dispersador* per servir als usos á que la llum se destina. ¿Qué tindriam?

Dissimulins lo Sr. Forcades que li respondrem ab una frasse vulgár; tindriam qu' hem ficat dins d' una habitació un *fanal de sereno*. ¿Pot suposar lo Sr. Forcades ni ningú qu' una llum que no 's difundeix pugui servir per usos pràctichs? ¿Pot dirse que s'ha conseguit la il·luminació d' una pessa ó d'un carrer quan se hi ha portat un cono de llum?

Ab aquestes dues observacions creyem que lo Sr. Forcades tindrà feyna per un rato.

Lo deixem, donchs, per avuy, y si per final vol acceptarnos un consell, cregui que fará millor estudiant lo medi de desvaneix les objeccions fetas y altres que podrian ferseli, que no pas entretenintse en imaginarse á Barcelona orgullosa de ser la primera capital d' Europa que vejis carros il·luminats per la electricitat. No anem tan endavant. que no arriba pas primer lo qui mes corra.

THALES.

Secció de Fondo

LA TORNADA DE LAS MINORIAS AL CONGRES

No 'ns equivocavam dias enrera quan diguerem que la coalisió de las minorias, tan pomposament batejada ab lo nom de *Coalició de la dignitat*, duraria tant com tardaria en trovarse una fórmula. Allavoras en broma, (que sols en broma pot pendres la política madrilenya quan un no té ganas de plorar) proposarem una pila de fórmulas, las mes grotescas que sapiguerem inventar. ¿Qui 'ns havia de dir que la fórmula que realment posará fi al conflicte, havia d' esser molt semblant á la mes absurdà que proposarem?

No obstant, aixís ha succehit. Lo senyor Cánovas, lo gegant de la gent que avui 's mana, ha fet de manera que un altre gegant, lo senyor Posada Herrera, l' interpelés en lo Congrés. Feta l' interpellació no podia lo senyor Cánovas dei-

xar de contestarhi, y en efecte ha contestat... que tot alló va ser una equivocació; que se 'n aná perque l' esperaban en lo Senat; que res estigué mes lluny de sa intenció que ofendre á ningú y que... fins demaná la vénia al president de la Càmara per anarsen.

Y *tutti contenti*. Las minorías tornarán al Congrés y discutirán, y votarán com si tal cosa; y tornarán los sagastins á empender sa tasca d' esperar lo poder, que may 'ls arriva! y ningú 's recordará ja mes de lo passat.

Examinant tot aixó ab fredor ¿pot donar-se política mes rebaixada? De lo que ha passat se 'n despren evidentment que 'ls destinos del país dependeixen del mes bon ó mal humor ab que 's lleva un home. Perque un dia en Cánovas estigué nerviós y se 'n aná del Congrés, las minorías se cregueren en lo cas de retirarse, y fins semblá que hagués de venir un cataclisme. Perque un' altre dia aquell estat nerviós ha cessat, y lo mateix Cánovas ha dit quatre paraulas, ja 's mostra tothom satisfet, y cessa l' abstenció y s' allunya l' cataclisme.

Lo pitjor del cas es que lo pais mira totas aquestas evolucions sens pendrehi ni l' menor interès; y en realitat ¿que podria ferhi lo pais per evitarho, si la política madrilenya está completament divorciada d'ell?

¡Llástima qu' encara hi hagi qui 's preocupa de lo que á Madrid passa! Sas intrigas tontas, sas evolucions bizantinas, sos mangoneigs insustancials mereixerian sols que se'ls deixes asfixiarse en lo aislament mes complert. ¿Arribarán algun dia a compendreho las províncies? Aquesta es l' única esperansa que 'ns queda.

R. M.

LO QUE PASSA EN EUROPA.

«Dominan en la societat russa la mala fe y la codicia. Lo periodisme rus representa la mes censurable trivialitat ó una critica sens conciencia, posa en ridicul la religió, sos misteris y funcions, falsifica la historia de Russia y la dels demés països... Los tribunals y la magistratura no son millors que la prempsa. Assessinos y culpables que confessan sos delictes son declarats innocents... Un noy de sis anys declama versos francesos, tudescos ó inglesos y no sab resar una oració. Los joves llegeixen las obras de Darwin y Renan, se burlan de lo que ells ne diuhen preocupacions y no tenen la mes petita idea de lo que es religió, assisteixen á cadèras desempenyadas per professors tan estúpits com perjudicials... La situació no pot modificarse ni ab úkases ni ab midas militars; pero debem transformar la generació de demá, puig que la d' avuy està perduda.»

Aixis s' expressa la *Gaceta de Moscou*. Critica totes las classes socials, dihém mal totes, totes menos una, la política. Aquesta deu ser la salvadora del ordre social y la que reformarà á la generació de demá. Aquesta 's cuidarà de ensenyar la religió als ateos, la moral á las famílias, lo cumpliment de sos debers als magistrats, de resar á las criatures, de posarse al nivell de la estrangera á la prempsa del pais.

Una reunio de tota la policia del imperi està convocada en Sant Petersburg per acabar ab lo nihilisme y la revolució. Se

donarán ordres severas a la policia secreta perque vigili á tothom ab la major atenció; part d'ella 's passejará per Europa ab objecte de saber ahont tenen las sessions y 'ls llochs desd' ahont conspiran; s' ha prohibit als estudiants, en los intermedis de las classes, reunirse en las sales de recreo y s' han donat ordres terminants á alguns professors, perque en las classes defensin los principis mes revolucionaris ab la *sana* intenció d' inspirar confiança als alumnos y poderlos remetre á Siberia, quan s' hagin espontanejat ab professors tan *dignes* y tan *caballers*. L' ordre regnarà d' aquesta manera en la Russia, mes que mes, are que s' ha descubert una conspiració nihilista en lo mateix palau del emperador.

Si 'ls nihilistas abundan y 'ls polissons també, ¿qué té d' estrany que 's descubreixin nihilistas fins dintre la policia?

* * *

Prussia aumenta lo contingent del seu exèrcit. L' augment total serà de 60,000 homens, que junt ab lo que correspon á las reserves, representa uns 150,000 homens. ¿A quina causa poden obendir semblants disposicions? ¿Es qué 'ls galos estan ja á las portas de Roma? Recordem lo que digué lo baró d' Haymerlé parlant del congrés de Berlin, que no habia lograt fer una pau definitiva, recordém que aquest la feya consistir en una inteligença ab la Alemania; recordem la satisfacció que l' govern austriach, y mes que ell l' emperador Francisco Joseph, sentiren al esser votat lo projecte relatiu al exèrcit, y no podrém dubtar de que las midas presas per lo govern alemany van dirigidas d' un modo especial á infundir respecte á las dues potencias, quals armaments causen rezels á austriachs y alemanys, que son la Fransa y la Russia. Tan prompte s' estengué la notícia del plan del príncep de Bismarck, alguns generals presentaren la dimissió dels cárrechs que desempenyaban.

De totes maneras, ja sia sols per prepararse, per lo cas en que Alemania 's vejés embolicada en una guerra ab la Russia; ja sia perque abriga ideas y sentiments hostils á sa mes poderosa enemiga, la Fransa, lo cert y deplorable es que la Europa, lluny d' atansarse á un desarme general, aumenta sos armaments, duplique sos exèrcits, fundeix canons y busca tots los medis per causar á las nacions la ruina y la miseria. Quan semblaba que 'ls governs debian esforçar-se en procurar que la pau fos duradera y 'ls pobles puguessent tranquilament dedicarse á sos quefes ordinaris, observem que lo que menys los inspira es satisfer las necessitats dels pobles, lo que volen y lo que procuran es satisfer l' orgull personal de qui 's creu que te en sas mans la sort y l' destino d' Europa. Quan la vida de mils y mils personas depen del capricho d' un sol home, ¿podrem cantar alabansas á la tan cacarejada civilisació?

* * *

Inglaterra està contemplant ab tristesa la situació en que l' ha collocada l' carácter aventurer del ministre novelista. L' Afghanistan presenta de dia en dia un aspecte mes amenassador per los soldats encarregats de trobar las *fronteras científicas*; los afghans augmentan de número y 's deya que anaban á reunir-se en los voluntaris de Cabul uns 40.000 homens; s' afegia que molts tribus que fins are no

habian pres part en la lluya, anaban també á aixecarse en contra del general Roberts; y quan las dificultats augmentan, lo govern troba un pretest per comensar en lo sud del Africa una nova lluya ab los *boers*. Vensuts los cafres, y quan semblaba que la tranquilitat debia regnar en aquella colonia, lo govern dona ordres per arrestar á Kruger, president del comité dels *boers* y antich president de la república de Transvaal, astutament anexionada á la colonia. No tenen prou forsas los colonos per contestar al arrest de son president; pero tenen medis en canbi per no deixar en tranquilitat al governador del Cap. Ab los medis, que podrian dir legals, han manifestat en una gran reunió que no passarian á ser súbdits británichs, sino per la forsa de las armas; y aquesta declaració ha bastat, perque en sa resistencia pacífica confessin ab lo concurs d' alguns periódichs inglesos, entre altres, *The Times*.

Lo que absorbeix mes la atenció del govern es la situació de l' Irlanda. En una reunió tinguda per alguns diputats de la isla se manifestá la idea de demanar en lo Parlament algunas reformas, que no podrán menos de trobar gran resistencia entre 'ls feudals aristocratas del Regne Unit. La miseria que affligeix als colonos, lo mal tracte que sufreixen per part dels nobles lords, que sens atendre á las malas cullitas, exigeixen lo preu del arrendament á qui no ha cullit lo necessari per mantenir-se, han sigut la causa de que 'ls referits diputats tractin de demanar que 'ls colonos passin á ser los propietaris del terreno que cultivan; mida radical y que contribuiria en gran manera á la riquesa y millora de la isla, disminuint lo malestar que desde molt temps la agobia. Pero, tindrán que lluytar ab *conservadors* y *lliberals*, ab *torys* y *wights*, que en reformas socials se difierençian ben poch.

La Italia ha vist retraxassada per lo Senat la reforma presentada per en Cairoli sobre la molta, per mes que aquest s' ha gués esforçat en fer palpar la necessitat de la reforma. Lo Senat ha completat lo paper històrich que deu representar; posar obstacles á la llibertat y á la marxa regular dels governs lliberals.

CETTIVAYO.

Sobre las presons d' avans d'ahir.—Segons informes ahir se prengué declaracions als obrers detinguts per la polissia y á pesar d' aixó seguiren presos.

Si á n'aixó s'afegeix que dos altres obrers que foren detinguts en los primers moments, foren posats en llibertat tan bon punt com s'averiguá que pertanyian á un' altre associació obrera, lo quadro resulta completíssim. ¡De cop hem retrocedit quinze anys!

Correspondencias

DEL DIARI CATALÀ.

Madrit 26 de Janer.

Ab un plé completat y una elevada temperatura ha comensat la sessió. S'esperava l' interpellació del senyor Posada Herrera sobre l' ausència de las minorías y las explicacions de 'n Cánovas. S'esperava la fórmula

previament coneiguda, pera unir á la faramalla, que ja comensavan á sentir gravíssims impulsos que podian portarlos á la incontinencia y al pecat. ¿Podia escitarse ab major motiu la pública curiositat? Per satisfer la curiositat dels lectors del DIARI, si aqueix motiu los hi ha despertat, vaig á donarlos un extracte de lo ocorregut, es dir de lo que m' recordi; perque si he de dirvos la vritat, com que ja coneixia lo secret, la meva curiositat no ha passat d' un simple desitj de coneixe la forma del pastell.

En Posada Herrera ha manifestat que feya deu ó dotze anys que no havia pres part en cap discussió parlamentaria, que no li eran may indiferents las cosas del pays; pro havian sigut tan graves los problemes que s' havian plantejat desde 'l 68, que 'ls havia considerat superiors á las sevas forsas. «Estich mes conmogut avuy,—deya—qué no pas are fá quaranta anys quan vaig parlar per primera vegada; perque m' imposan las radicals transformacions que han sufert las ideas, los sentiments y fins las costums del poble espanyol; pro passa un fet gravíssim pera lo régime representatiu, perillós pera las institucions, y solament per aixó he demandat la paraula; me refereixo á l'ausència de las minorías.» Ha parlat de lo necessaries que son las oposicions als governs; perque las majorías, si sempre tenen autoritat legal, las hi faltava la demostració de la justicia de sos acorts, si no eran discutits, y que aquesta discussió era impossible sense oposicions. «No basta fer justicia, es precis ser justos; perque com deya Séneca, lo jutje que denga sentencia sense oir las dues parts, podrá fer justicia mes no será just.» Afirmá que la discussió era en las lleys, lo que 'ls preambuls en los decrets; que per lo tant era precis que entressin las minorías y per aixó pregava al senyor Cánovas que dongués esplicacions. Feu distinció entre esplicacions y satisfaccions, pro digué que las segonas podian resillar de las primeras, puig lo mateix satisfá un deute lo que paga, que 'l que esplica y prova que no l deu. En Posada Herrera no ha entrat en lo fondo del assumpcio; pro ha dit que 'l conflicte surgí d' una equivocació y pot ser de la reputació que té en Cánovas d' altiu, d' estar sempre en pecat mortal y en lo primer dels pecats capitals, á lo qual contribuhia 'l tó de la veu d' en Cánovas.

Aquest no ha olvidat contestar á n'aueixa indirecta del Sr. Posada Herrera. Ha dit que en efecte, si califica es superb, pro molt principalment quan ocupa lo banch blau, quan mereix la confiansa de S. M. pro que no podia discutir aixó, perque fos quin fos lo seu caràcter ab ell continuaria y moriria; que lo important era saber si lo 10 de desembre havia pronunciad paraulas ó executat actes de superbia ofensius á las minorías; qu' es home conciensut y que sols aixó li dona forsa en discussió, forsa que s'califica de superb.

Exposant los fets afirmá que s' havia compromés á assistir al Senat y contestar á un orador constitucional estantse esperant aquells que havia suspés la sessió en tant que venia lo govern á presentarse al Congrés, son deber com ministre y com home cortés y de paraula. era tornar; que així ho manifestá quan en Linares Rivas s' empenyá en discutir ab ell, no sent necessari; puig que la proposició que'l Congrés tenia pendent era de govern interior, á saber; si s' habian de celebrar sessions dobles ó no mentres se discutissen las reformas de Cuba. Que 'l govern com govern res tenia que veure ab la proposició, ab tant mes motiu quant que'n Linares Rivas tingué l' «habilitat» de dir contestant á una pregunta seva que noanava á interpelar ni á parlar de la crisi, sino de la proposició mencionada. Que manifestá que s' retirava expressant que ho feya ab la vénia del Congrés y del Sr. President, frasse que sens dubte no la sentiren los senyors de la minoría, segons li digueren alguns amichs íntims que tenia en ella (feyare referència á n' en Martos), lo qual no era d'estraryan donada l' inquietut qu' en las tribunals y fins entre 'ls diputats havia produxit la seva tornada al poder y la confiansa de S. M;

pro que digué aquestas paraulas consta en lo diari de las sessions, y que si feu algun moviment ab lo bras y 'l sombrero que pogués interpretarse malament, per l' inquietut á que havia fet referencia, que havia sigut involuntari; perque ell que entenia que entre 'ls diputats debia regnar una confiansa fraternal, no podia intentar ofendre á sos companys.

En Posada Herrera ha donat las gracies al senyor Cánovas, y s' ha acabat l' incident, continuant lo Congrés ab lo projecte de calcinació, ferro-carrils, etc., etc.

Me sembla que las minorias entrarán. Are hi ha un' altre qüestió. En Posada Herrera s' ha enfés ab en Sagasta, en Romero Ortiz y Alonso Martinez; pro no ab los demòcratas ni moderats. Si aquells entran demá com s' espera, com es segur, ¿qué farán los altres?

Pro en fi, tot s' arreglará.

X. DE X.

París 26 Janer.

Un desafio ha tingut lloch en la frontera belga entre un fill del ex-president de ministres M. Waddington y un redactor d' un periodich republicà. Lo resultat ha sigut surtirne ferit del pit M. Bergés, lo redactor expresident, després de haberse disparat dues balas per part. Es molt sensible que per articles publicats en la prempsa y que en ella mateixa poden ser refutats, s' arribi al punt de promoure un desafio que pot causar la mort als qui 's baten. Tant se ha parlat contra 'l desafio y tan poch s' ha adelantat en lo desprecí d' aqueix acte, que no vuy tampoch dirhi una paraula mes.

Perque vos feu carrech del paper que comensa á representar En Juli Simon y del significat politich que se li atribuix dech dívers que en una de las votacions recaigudas en lo Senat per lo nombrament d' una comissió, fou nombrat per las dretas en oposició á la candidatura republicana. Tres votacions foren necessarias per arribar á aqueix resultat; en l' últim escrutini En Simon tingué 14 vots contra 13 donats á M. Claude, candidat, com he dit avans, presentat per los republicans. Es lo premi que mereixen los amants platónichs de la llibertat, los qui en la campanya empresa contra 'l govern y 'l article 7 lluytan en companyia de tots los reaccionaris y clercicals.

Las dretas reunidas han ofert la plassa vacant en lo Senat que deu votarse dintre poch á Victor Lefranc, ab lo compromis de votar contra 'l article 7, quedant després llibre per totas las demés qüestions; pero es molt difícil que accepti, mes que mes debentse posar devant per devant d' una persona tan coneiguda en ciencias com lo doctor Broca.

X.

Valls 26 Janer 1880.

Durant la nit d' avans d'ahir, lo cabo de somatent don Joseph Colubí y dotze individuos se posaren de vigilancia en lo terme de Vila-rodona, combinats ab lo somatent de allí y descubriren una fàbrica de moneda, en la qual se diu que ademés dels mollos de acunyar, hi trovaren una dona. Lo anomenat cabo ha posat lo cás en coneixement del jutiat de Valls pera que esclareixi lo assumpcio. Se me ha dit que los individuos del somatent se portaren com á guardias civils consumats, passant tota la nit al ras y de parada sens queixar-se lo mes mínim apesar del fret que feya y d' haver alguns que no duyan abrich.

Lo «Casino Vallense» está en un trepíoch de resultas de deutes contrets anteriorment á la fetxa. De veu pública se diu que se desfará tal societat venent lo mobiliari, afegint-hi alguns, que lo «Ateneo Catòlic» surrirá per comprador y passará á ocupar lo local del Casino. Fins ara no son mes que enrahonaments pero podria ser se convertissin en realitats; puig son molts los socis del Casino que també ho son del «Ateneo Catòlic.»

Lo «Centro de lectura» donarà balls

aquest Carnaval, y al efecte ha contractat la orquestra del «Nen», essent probable que la petita sala de la societat no siga prou per tanta gent com representan las famílies dels socis.

Aquí estém com en un cementiri: tothom quiet. Los preus del ví fluctuan entre 21 y 23 pessetas lo blanch y entre 26 y 29 lo negre, per carga. Los 68 cortés d'esprit de ví de 35°, se pagan avuy per avuy á 97 duros sense casco y á 102 duros ab casco, s'entent posats en magatzem del poble.

Lo preu dels cereals es també pujat, á excepció del moresch (blat de moro) que's paga no mes que á 11 pessetas 3½ la cortedera.

Lo Corresponsal N.

Manresa 26 Janer.

No podem sortir de las arcaldades del insigne senyor Pere; are n' ha fet una que mereix los honors de la publicitat.

En mas anteriors me queixaba de l'ordre despòtica de fer tancar las botigas en dia festiu, ordre que's cumplia á mitxas, puig que molts d'elles tenian mitx oberta la porta, mes are s'ha cansat de fer los ulls grossos y no vol consentir de cap manera que hi hagi una escletxa oberta, ab amenassas d'imposar 25 pessetas de multa al contraventor. Lo senyor Arderius vol ferse célebre y ho logrará, com també ho va lograr lo conde de Espanya.

A mes, don Pere aprofita l'ocasió d'aguantar la vara per deixar cessants d'una pluma d'antichs y bons empleats, sustituintlos per sos amichs de reconegudas ideas carlistas.

En cambi lo que deuria corretjirse segueix sense esmena. D'alguns cafés se sap que, mentres en lo primer pis s'está jugant, los qu'aquest vici deurian vigilar s'están á baix prenen café tranquilament.

Sembla mentida que tals arbitriarietats y tals escàndols succeixin en un poble important de Catalunya. Mes, paciencia, y aguantém al senyor Arderius fins que's giri la truya.

Lo Corresponsal.

Secció Official

CENTRE CATALANISTA PROVENSALENCH.

Havent acordat la Junta Directiva distribuir la quantitat de 81 duros 3 rals producto de la festa que á favor dels obrers sehs trevall, fou donada lo dia 28 de Desembre prop passat en lo teatre del «Casino Provensalense», te á be avisar per medi de la prempsa y també per pregó, pera que arribi á coneixement de tothom, que tots los dias desde 'l 28 del present mes fins lo 4 del vinent, de 11 á 1 del matí, lo Secretari del Centre rebrá á casa seva, plassa del mercat 21 botiga, 'ls clamaments de tots aquells obrers que's considerin ab dret d'esser enclosos en el número dels afavorescutes; qual clam pera esser valít deurá serho per escrit y autorisat per lo Director de la Societat del seu art y si no fos soci per l'alcalde de barri respectiu; pera esser entitats mes coneixedoras que cap altre del fet de la veritat que's desitja.

Dita suma será repartida sens publicitat y pera igual entre tots aquells obrers que hajin complert l' esmentada condició, qual dividendo podran los interessats passar á recullir en la mateixa casa y horas ans citadas desde 'l 8 de Febrer en avant.

També deu fer constar la Junta Directiva que havent coincidit la creació d' una Junta oficial d'ausilis de S. Marti de Provensals ab la oficiosa y puramente particular comissió del Centre, ab tendència al mateix acte benèfich, aquesta per assumptos de delicadesa no continuá la suscripció mensual comensada pera socorrer los obrers sens trevall, qui cometut declina á la activa y molt zelosa Junta d' auxilis de la qual ne's digne president lo Exm. Sr. D. Lluis Prendergast.

Sant Marti de Provensals 28 Janer de 1880.—Per acort de la Directiva, Joan Serra Sulé, Secretari.

ATENEU BARCELONÉS.

La secció de ciencias morals y políticas d'aqueix Ateneo, se reunirá aquesta nit, á l' hora de costum, pera continuar la discussió del tema, «Bases jurídicas pera la solució dels problemes socials moderns».

Lo que's anúncia pera coneixement dels seixos socis.

Barcelona 28 de Janer de 1880.—Lo Secretari general, Ricard Esteve.

CASA PROVINCIAL DE CARITAT.

Existint en aqueix benèfich Asilo duas urnas, de antich sistema, pera la extracció de las rifas, y ademés dos jochs de bolas numeradas, fins lo 60 y 100.000 respectivament, las personas á qui pugui convenir sa adquisició, se servirán presentarse en aquesta Secretaría, de 12 á 2 de tots los dias laborables, ahont se 'ls hi darán las explicacions que estimin oportunas.

Barcelona 26 de Janer de 1880.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari, Leoncio M. Bruguera.

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueig, en lo dia d'ahir.

Don Joseph Soldevila, Barcelona.—Donya Carme Barela, sens direcció.—Casimira Martínez, Manila.—Anton Gallego, id.—Josepha Maria Ribas, id.—Lluïcia Almodobar, id.—Sebastià Heras, idem.—Joseph Maria Sanchez, id.—Cárls Benítez, Sanguanga.—Máximo Ganancias, Cádis.—Bonaventura Garriga, Malacañang.—Joseph Guerrero, Zamboanga.—Miquel de la Guardia, Lavag.—Joan Pacarreu, Montevideo.—Joan Pacarreu, id.—Pere Arenas, Melbourne.—Rafel Sanz, Bolivia.—Jacinto Muxí, Montevideo.

Barcelona 26 de Janer de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Telegrames rebuts en lo dia de la setmana y detinguts en l' oficina corresponent per no trobar á sos destinataris.

Gibraltar. Delmegros Pedizconeres, sens señas.—Figueras. Joan Camo, Passeig de Gracia, 29.—Lleida. Anton Farrerons, Boquería, 23, fonda.

Barcelona 27 de Janer de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

ESCORXADOR

Relació dels caps de bestiá morts, son pes é import dels drets que han pagat en lo dia 25 de Janer del any 1880.

Bous, 17.—Vacas, 34.—Badellas, 28.—Moltons, 526.—Crestats, 19.—Cabrits, 111.—Anyells 50.—Total de caps, 785.—Despullas, 404'32 pessetas.—Pes total, 20212 kilograms.—Dret, 24 céntims.—Recaudació, 4850'88 pessetas.—Despullas 404'32.—Total, 5255'20 pessetas.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 26 á las 12 del 27 Janer.

Casats, 10.—Viudos, 7.—Solters, 4.—Noys, 14.—Abortos, 0.—Casadas, 8.—Viudas, 4.—Solteras 7.—Noyas, 8.

NAIXEMENTS

Varons 12   Donas 11

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

De Palma polacra goleta Dolors ab efectes de tránsit.

De Mazagan y escalas polacra goleta Joanita ab efectes de tránsit.

Ademés 2 barcos menors ab efectes.

Despatxadas

7 barcos menors ab efectes.

Sortidas del 27.

Pera Cette vapor Sant Josep.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 27 DE JANER DE 1880.

Londres, 90 d. setxa, 48·25 per 5 ptas.
París, 8 d. vista, 5·03 per 5 ptas.
Marsella, 8 d. vista, 5·03 per 5 ptas.

	8 DIAS VISTA.	8 DIAS VISTA.
Albacete.	2 1 dany.	Málaga.. . . . .
Alcoy.	1½ »	Madrit.. . . . .
Alicant.	1½ »	Murcia.. . . . .
Almeria.	1½ »	Orense.. . . . .
Badajos.	5½ »	Oviedo.. . . . .
Bilbau..	5½ »	Palma.. . . . .
Búrgos..	1 »	Palencia.. . . . .
Cádis..	3½ »	Pamplona.. . . . .
Cartagena..	1½ »	Reus.. . . . .
Castelló..	3½ »	Salamanca.. . . . .
Córdoba..	1½ »	San Sebastiá.. . . . .
Corunya..	7½ »	Santander.. . . . .
Figuera..	5½ »	Santiago.. . . . .
Girona..	5½ »	Saragossa.. . . . .
Granada..	5½ »	Sevilla.. . . . .
Hosca..	3½ »	Tarragona.. . . . .
Jeres..	1½ »	Tortosa.. . . . .
Lleyda..	5½ »	Valencia.. . . . .
Logronyo..	3½ »	Valladolit.. . . . .
Lorca..	1 »	Vigo.. . . . .
Lugo..	1 1½ »	Vitoria.. . . . .

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15·95 d. 15·40 p.
Id. id. esterior em. tot. 16·30 d. 16·40 p.

Id. id. amortisable interior, 36·25 d. 36·40 p.

Id. Provincial, ' d. ' p.

Ob. pera sub. á fer-car. de totes em. 32·40 d. 32·60 p.

Ob. del Estat pera sub. fer.-car. ' d. ' p.

Id. del Banc y del Tresor. sèrie int. 98·25 d. 98·50 p.

Id. id. esterior, 98·25 d. 98·50 p.

Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 96·15 d. 96·40 p.

Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª sèrie, 92· d. 92·25 p.

Cédulas del Tresor hip. de Espanya.

Accions del Banc hispano colonial, 113·45 d. 113·60 p.

Oblig. Banc Hispano Colonial, 99· d. 99·15 p.

Id. del Tresor Isla de Cuba 83·50 d. 83·75 p.

Bitllets de calderilla, sèrie B. y C., 99·65 d. 99·85 p.

ACCIONS.

Banc de Barcelona, 145·75 d. 146·55 p.

Societat Catalana General de Crèdit, 119·50 d. 120· p.

Societat de Crèdit Mercantil, 35·50 d. 35·75 p.

Real Comp. de Canalització del Ebro, 11·60 d. 11·70 p.

Ferro-carril de B. á Fransa, 98·25 d. 98·75 d.

Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 136· d. 136·50 p.

Id. Nort d' Espanya, 60·85 d. 61· p.

Id. Alm. á Val. y Tarragona, ' d. ' p.

OBLIGACIONES.

Empréstit Municipal, 102· d. 102·50 p.

Id. id. cédulas hipotecaries, 97·75 d. 98· p.

Id. Provincial 103·50 d. 104· p.

Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 94· d. 94·50 p.

Id. id. id. — 58· d. 58·50 p.

Id. id. id. — 51· d. 54·50 p.

Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 104·15 d. 104·50 p.

Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 100·75 d. 101· p.

Id. Barc. á Fransa per Figueras 60·50 d. 60·75 p.

Id. Minas S. Joan de las Abadesses, 89·90 d. 90·15 p.

Id. Grau de Valencia á Almansa, 47·65 d. 47·85 p.

Id. Còrdoba á Málaga, 56·25 d. 56·50 p.

Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 22·30 d. 22·60 p.

Aigües subterrànies del Llobregat, 90· d. 91· d.

Tranvia de Barcelona á Sarriá, 90·50 d. 91· p.

Canal d' Urgell, 39·50 d. 40· p.

Fabril y Merc. Rosich germ. Llusá C., ' d. p.

TELÉGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 26 de Janer de 1880.

Ventas de cotó 10,000 balas.

SECCIÓ DE ANUNCIS

PASTA PECTORAL DEL DR. ANDREU.

*Remej segur contra tota classe de tos per fortia é incòmoda que siga.
Classificació de las virtuts de aquesta pasta en las diferentas varietats que presenta aquella enfermetat.*

LA TOS ronca y fatigosa, qu' es síntoma casi sempre de tisis y catarros pulmonars, disminueix moltíssim ab aquest medicament rebaixant per complet los accessos violents de tos, que contribueixen molt al decaiment dels malalts.

LA TOS continua y pertinás produida per moltes pessigollas en la garganta, á voltas de caràcter herpétich, se corréteix al moment ab aquesta pasta y desapareix luego ab l' aussili d' un bon depuratiu.

LA TOS seca, convulsiva, interrompuda moltes vegadas per sofocació, com passa als asmàtics y personas excessivament nerviosas per efecte d' una gran debilitat, se combat perfectament ab aquesta pasta pectoral.

LA TOS ferina ó de coqueluche, que ataca ab tanta pertinencia als noys causants dels vòmits, desgana y fins espitus sanguíneos, se cura ab aquesta pasta, majorment si se l' acompaña algun decuit pectoral y analéptich.

LA TOS catarral ó de constipats y la dita vulgarment de sanch, ja sia fresca ó crònica, se cura sempre ab aquest preciós medicament. Son numerosíssims los exemples de curacions obtinguts en personas que de molts anys patian semblant tos, tan incòmoda y pertinás, que l' mes petit constipat se reproduïa d' una manera insufrible.

S' han d' advertir que moltes tisis pulmonars prevenen d' una simple tos, ocasionada per un constipat mal cuidat.

Aquest gran medicament es, pues, sempre segur pera curar en uns cassos y combatre en altres una enfermetat de quals terribles resultats se veuen diariament exemplars.

ALIVI Y CURACIÓ DEL **ASMA** Ó SOFOCACIÓ DE TOTA CLASSE PER LOS CIGARRETS BALSÀMICHS Y 'LS PAPERS AZOATS.

Remej prompte y segur que penetra directament, en forma de fum dintre del aparato respiratori.

Fumant un sol cigarret fins en los atachs mes forts d' asma, se sent al instant un gran alivi. La expectació se produceix mes facilment, la tos s' alivia, lo pit palpita, ab mes regularitat y lo malalt respira luego llibrement.

Aquests cigarrets portan una boquilla tan cómoda que no embruta los dits y s' aspira lo fum ab extraordinaria suavitat podent fumarlos les senyoras y personnes mes delicades.

LOS ATACHS D' ASMA per la nit se calman al instant ab los papers azoats, cremantne un dintre l' habitació, de modo que l' malalt que s' veu privat de descansar, sent luego un agradable benestar que s' converteix en lo mes tranquil somni.

Se venen aquells medicaments en la farmacia de son autor, Baixada de la Presó, 6, ahont deuenen dirigirse los pedidios. Hi ha depòsits en las farmacias del Dr. Mavolas, carrer de Ronda y plassa de Junqueras; Sr. Massot, passeig de Gracia, 93; Sr. Puig carrer de Lauria; Sr. Prats y Grau, carrer de Valencia, 332; Sr. Viader, carrer del Carme, rançona al de Ponent, y en Gracia los Srs. Mayans y Borrell. Se trovaran també depòsits en les principals farmaciacs de las poblacions d' Espanya y sas Antilles, així com en França, Italia y Portugal.

EL ÁGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS Y Á MIDA

SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Plaça Real, 13.—Barcelona

En aquest antich y acreditat establiment s' ha rebut pera la mida un rich surtit de altas nove dats tant del país com del estranger.—També s' acaba de construir y ben confeccionat pera la present temporada d' hivern, un grandis y variat surtit de prendas de totas classes y á preus fixos molt abratos, com podrá veurens en següent nota:

Trajes complerts en patens novetalade 140 á 350 rs.—Pantalons patens del país y estrangers de 40 á 100 rs.—Pantalons negres de castor, elasticotin y demés, de 52 á 120.—Armillas tricots, patens y demés trilas d' abrich de 18 á 50.—Armillas castors, casimirs y adredons negres, de 24 á 80. Americanas d' abrich en varios gèneros, de 60 á 70.—Paletots levitas de alta novetat, 170 á 400.—Levitats crusapas tricots, adredons y demés gèneros de novetat de 170 á 210.—Levitats en castors y adredons negres y blancs, de 100 á 320.—Jaqués y americanas tricots, adredons y demés gèneros de novetat, de 80 á 210.—Batas tartans, casimirs, astracan y gèneros de novetat, de 100 á 220.—Frachs panyo negre, de 210 á 300.—Pardesús (a) sobretodos tricots, patens, castors y altres gèneros, de 100 á 210.—Rusos y sach tricots, patents, castors y altres gèneros de 100 á 210.—Rusos de adredons, chinchillas y demés gèneros de novetat, de 250 á 400.—Capas en panyos de Alcoy y Béjar, 210 y 250.—Capas en panyos de Tarrasa garantits, 300, 350, 400, 450 y 500.—Emperadors, carrichs, pardesús sobretodos y russos, 100, 140, 170, 210, 250, 300 y 350.—Gèneros ipera mida en Barcelona, Madrit, Cádis y Sevilla.—Los gèneros que se destinan á la construcció de prendas son de lo mes superior que produueix la industria tant nacional com estrangera.

TIPOGRAFÍA DE LA RENAIIXENSA

PORTA-FERRISA, NÚM. 18, BAXOS.

ESPECIALITAT EN IMPRESIONS DE TOTAS CLASSES.

BARCELONA.

AXEROP SULFIJOS AGUILAR.

ESPECÍFICH

PER LA CURACIÓ DELS BRILIANS.

Son efecte es mes eficà que lo de l' ayuga de la Puda.—Als pochs dies de pèndrel cauenen las crostas y las escàmas y s' associan las natres briànoes, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produeix en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únic depuratiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destruix en poch temps los efectes causats per l'ús del mercuri.—Correjeix las irritacions de la vèxiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Freu de l' empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ. NUM. 37.

BARCELONA.

ENJUICIAMENT CRIMINAL.

FORMULARIS

DE LAS PRINCIPALS DILIGÉNCIAS DELS JUDICIS EN MATERIA CRIMINAL, DEVANT DELS JUTJATS Y TRIBUNALS ORDINARIS, AB LO TEXT COMPLERT DE LA

COMPILACIÓ GENERAL

de las disposiciones vigentes en la materia publicada per decret del 16 d' Octubre de 1875, formada en virtut de la llei del 30 de Desembre de 1878,

CONCORDADA, ANOTADA, COMENTADA Y SEGUIDA D' APÉNDICES NECESSARIS PERA TOTS LOS QUE DAIX QUALESE VOL CONCEPTE INTERVENEN EN LOS EXPRESATS JUDICIS PER

D. SEBASTIA DIEZ DE SALCEDO,

advocat del ilustre colegi de Valladolid y jutje de 1.ª instancia cessant.

Las demandas d' aquicixa obra, qu' está en premsa, se farán en carta dirigida al autor, San Martí, 10, baixos, en Valladolid, ab remissió del import en sellos de 25 céntims de pesseta ó llitras de fácil cobro.

Los senyors suscriptors que avans de la publicació entreguin tres pessetas, no tindrán necessitat de pagar res mes, encare que la obra, que se l' s' hi enviará així que s' acabi lo tiratge que ja se está efectuant, sia de molt mes cost.

No hi ha comisió; pro los senyors llibrers que s' suscrigan per 25 ó mes exemplars obtindrán una rebaixa d' un 12 per 100 y ademés la ventatja anterior si adelantan l' import

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

anunciats per avuy 28.

Don Agustí Roca y Martí.—Absoltas de cos present á las 9 matí, en Sant Cugat y desd' allí al Cementiri. Casa mortuoria, Primcesa, 11, quart.
Donya Catarina Molins y Tomasino.—Funeral de cos present á las 10 matí en la Concepció (Ensanxe), y desd' allí al Cementiri. Casa mortuoria, Corts, 335, segon.

S' admeten anúncis mortuoris á preus convencionals per aquest Diari. Hi ha una vinyeta especial pera 'l que vulgan.

PARIS-MURCIA

A TALL DE CASA.

Edició de LA CAMPANA DE GRACIA (per supuesto en catalá.)

Dibuixos de grans pintors, text humorístich, autògrafos de eminentias políticas y lliterarias, bon paper, esmerada impressió; 8 páginas en gran fóleo y valdrá sols 4 cuartos! la edició económica y 1 ral la de luxo.

SORTIRÀ DEMÁ DIJOUS y se vendrá pels carrers, en casa Lopez, Rambla del mitj, 20 y demés llibreries.

SECCIÓ TELEGRÀFICA

Telégramas DE LA PREMPSA EXTRANJERA

Cannes, (Hyères), 25.—Aquest matí ha arribat de Niza 'l tren imperial. S' assegura que la marxa de l' emperatriu s' aplassat pe'l dissapte.

Augusta, (Estat del Maine), 25.—La tropa continua guardant lo palau del cos legislatiu. La població demostra certa irritació veyent la tropa sobre las armes; mes l' órdre continua sens alterarse, fins are.

Paris, 25.—Ha tingut lloc un desafío en la frontera belga, entre 'l fill de Mr. Waddington y Mr. Bergés, redactor de la *Republique de Chateaux-Thierry*, Mr. Bergés ha sigut ferit levement.

Sui-Brieux, (Fransa), 25.—Lo general Bouchemain ha mort eix matí d' un atach al cor.

Londres, 25.—Se diu que 'l Sah de Persia vindrà á visitar la regna Victoria, si las circumstancies ho permeten.

Berlin, 25.—Lo govern acaba de sufrir en la cámara de diputats un fracàs que ha produxit gran impresió en lo mon polítich.

Lo projecte de lley sobre un impost nou ab lo qual lo govern volia carregar als venedors de begudas, ha sigut retxassat per la cámara per una considerable majoria, á pesar d' haber sigut apoyat especialment per lo príncep de Bismark qu' havia enviat sobre d' ell instruccions al ministeri.

Viena, 25.—Molts diputats húngaros han presentat á la cámara una demanda d' interpellació al ministeri relativa als recents disturbis qu' hi ha hagut á Pesth.

Extracte de telégramas

Madrit, 26.—En lo Senat s'ha llegit lo dictámen de la comissió mixta sobre las modificacions del projecte de lley de abolició de la esclavitut.

Lo dictámen facultatiu sobre Otero se presentarà avuy al jutjat.

Lo general Martinez Campos ha arribat á Granada desd' ahont marxará á Sevilla.

Ha continuat en lo congrés la discussió del projecte de lley sobre la calcinació de minerals.

Lo Sr. Figuera ha terminat son discurs pendient y li ha contestat lo Sr. Hernandez Bedoya.

S' assegura que quan las minorias tornin á las càmaras comensaran la seva campanya presentant un vot de censura.

La suscripció nacional pera socorre las desgracias dels inundats ascendeix á 2.380,729 pessetas 99 céntims.

Se diu que 'l rey ha firmat los nombraments del general Primo de Rivera pera la capitania general de Filipinas y del general O'Ryan pera la de Madrit.

Durant las maniobras lo general Echagüe ha cayut de caball sufrint lleugerases contusions.

Paris, 26.—S' assegura que molt aviat se crearán en Russia ministeris de policia y de comers.

Lo virey d' Irlanda s' ha negat á assistir al banquet que 'l Lord Corregidor de Dublin donarà lo dia 3 de febrer, á causa de las resolucions adoptadas recentment per los diputats irlandeses baix la presidencia del dit Lord Corregidor.

Ha arribat lo príncep de Bismark á Berlin.

Paris, 27.—Lo ministeri de Grecia ha presentat la dimissió á conseqüencia d' haberse negat la cámara, per 97 vots contra 73, á autorisar al ministeri per dispor de 21 milions y mitj de dracmas del empréstit de 60 milions.

(*Diario de Barcelona*.)

Telégramas particulars

Madrit, 27 (á las 6 de la tarde).—Tota la prempsa convé en que ahir lo senyor Cánovas obtingué victoria completa, y en que las minorias han acceptat sacrificis de dignitat y d' amor propi.

La comissió de las minorias s' ha reunit á las dues d' aquesta tarde, y en aquest moment están reunidas las minorias en ple.

Parlan en contra del abandono del retrahiment los senyors Echegaray y Martos.

Los moderats s' inclinan també á n' aquesta solució, pero es segur que predo-

minarà la opinió dels constitucionals ajudats per los centralistas, que estan també disposats á tornar al Parlament.

Lo presupost de l' isla de Cuba, s' presentarà en un dels primers días de Febrer. Consolidat. 15'45.

Madrit, 27, á las 9'37 vespre.—La reunió de la comissió de las minorias ha terminat á las quatre. Hi assistiren tots sos individuos, discutintse extensament lo discurs del Sr. Cánovas.

Los Srs. Galdo, Martos, y Romero Ortiz opinaren, lo mateix que 'n Castelar, que las explicacions devia donarlas devant de la comissió. Lo Sr. Sagasta manifestà que las minorias devian estar satisfets.

En vista de tal diversitat la comissió acordá no resoldre per sí sino reunir á las oposicions en plé.

Reuaidas en lo Saló de Pressupostos del Congrés baix la presidencia d' en Sagasta han discutit durant tres horas. Lo senyor Carvajal ha preguntat si en Posada Herrera estava d' acort ab la comissió pera interpelar al govern; si s' havia decidit alguna cosa sobre la proposició de 'n Ochando y si la votació del Senat en la lley d' abolició de l' esclavitut devia considerarse com á nula.

Li contestaren los senyors Alonso Martinez y Xiquena; parlaren en Salamanca, en Navarro Rodrigo, en Sardoal, en Xiquena, en Baselga y en Martos.

En Carvajal, en Mazo, en Martos, en Baselga y en Sardoal s' han manifestat no satisfets de las explicacions.

A proposta del general Lopez Dominguez, s' ha autorisat á una comissió de divuit individuos per resoldre l' assumpto.

Aquesta comissió ha proposat la fórmula de que las minorias estan satisfets de las esplicacions d' en Cánovas.

A pesar d' haberla combatiuda los senyors Becerra y Angulo s' ha aprobat per aclamació y las minorias tornarán al Parlament.

Avans de la votació los senyors Carvajal, Labra, Sardoal y Castelar s' han retirat per no autorisarla ab sa presencia. La opinió dels democràtics es contraria á l' acort adoptat.